

A stylized yellow tractor is the central graphic element. Inside the tractor's body, a yellow bicycle is depicted. The tractor has a large front wheel and a smaller rear wheel. The background is a solid red color, with a white diagonal shape in the top right corner. The tractor is surrounded by horizontal and vertical yellow bars of varying lengths, suggesting a field or a fence.

**GEDEELDE
LANDBOUWWEGEN?
SAMEN ONDERWEG**

Lesmap

**Gedeelde landbouwwegen?
Onderzoek samen met je klas wie er allemaal
gebruik maakt van de landbouwwegen.
Met deze lesmap maak je kennis met de landbouwwegen,
de verschillende voertuigen, maar ook de seizoenen
in de landbouw.**

**Aan de hand van voorbeelden,
doe-opdrachten en invulfiches creëer je een groter
bewustzijn voor de gevaren op deze wegen.
Deze lessen kaderen in een groter project waarbij
de verschillende gebruikers van landbouwwegen
elkaar leren kennen en respecteren om zo op
een veilige manier samen onderweg te gaan.**

Inhoud

3

LANDBOUWWEGEN

9

LANDBOUWVOERTUIGEN

17

**SEIZOENEN IN
DE LANDBOUW**

20

**FICHES
(TE PRINTEN)**

Landbouw wegen

F99C EN F101C/STATUUT VAN EEN LANDBOUWWEG?

Sommige landbouwwegen kregen het bord F99C. Dit verkeersbord geeft aan dat **deze weg voorbehouden is voor het verkeer van landbouwvoertuigen**. Daarnaast mogen ook voetgangers, fietsers, ruiters en bestuurders van speed pedelecs de wegen gebruiken, maar enkel als het symbool daarvan is afgebeeld op het verkeersbord. Door het aanbrengen van het bord F99c krijgt de weg ook het statuut van 'landbouwweg'. Hier wordt de snelheid dan automatisch beperkt tot 30 km/uur.

Op het platteland wonen en werken land- en tuinbouwers. Dat betekent dat er ook veel open ruimte is met velden en weiden. Om tot aan deze velden te geraken, hebben de boeren een netwerk van landbouwwegen. Ook voor verplaatsingen en recreatieve tochten biedt dit wegennet aan wandelaars, fietsers, skeelers, ruiters, ... tal van mogelijkheden.

Landbouwwegen zijn meestal smal, soms zijn de bermen hoog, zacht, of afgezoomd met grachten. Dat maakt het moeilijk voor een logge tractor, maar ook voor een fietser, om uit te wijken. Voor een tractor bestaat zelfs het gevaar dat hij kantelt of verzakkingen teweeg brengt. Landbouwers vragen aan de andere weggebruikers de nodige ruimte om veilig te kunnen passeren met hun machines én vice versa....

Voetgangers, fietsers, ruiters en bestuurders van speedpedelecs mogen de hele breedte van de genoemde wegen gebruiken. Zij mogen het verkeer niet nodeloos belemmeren. Alle gebruikers van deze wegen mogen elkaar niet in gevaar brengen en niet hinderen. Het gemotoriseerd verkeer, en in het bijzonder de landbouwvoertuigen, moeten dubbel voorzichtig zijn ten aanzien van voetgangers, fietsers en ruiters.

F99C

F101C

WIE IS ER TOEGELATEN OP DEZE WEGEN?

- voetgangers
- fietsers en speed pedelecs
- niet-gemotoriseerde drie- en vierwielers
- ruiters
- landbouwvoertuigen
- prioritaire voertuigen
- bestemmingsverkeer van en naar de percelen, akker- en weilanden gelegen in het gebied waaronder bewoners, bezoekers, werknemers, klanten en leveranciers
- de voertuigen voor onderhoud, afvalophaling, toezicht, hulpverlening en prioritaire voertuigen

Zelfs al houden zware landbouwmachines zich aan hun maximale snelheid (40 km/uur, 30 km/u op F99C - wegen), ze geven je snel het gevoel dat ze tegen een hoge snelheid komen aanrijden. **Fietsers en wandelaars hebben graag dat landbouwers hun tempo milderden bij het kruisen of inhalen. Zo ontstaat er ook wat tijd om in te schatten wie van beiden best even halt houdt om de andere te laten passeren.**

Een landbouwvoertuig is groot, log en zwaar.

Net daarom:

- Zorg je ervoor dat **je fiets wettelijk in orde** is (remmen, licht,...)
- Zorg je ervoor dat **je opvalt** (fluo, (extra) licht, ...)
- **Houd je afstand**
- Maak **oogcontact** indien mogelijk
- **Blijf uit de dode hoek**

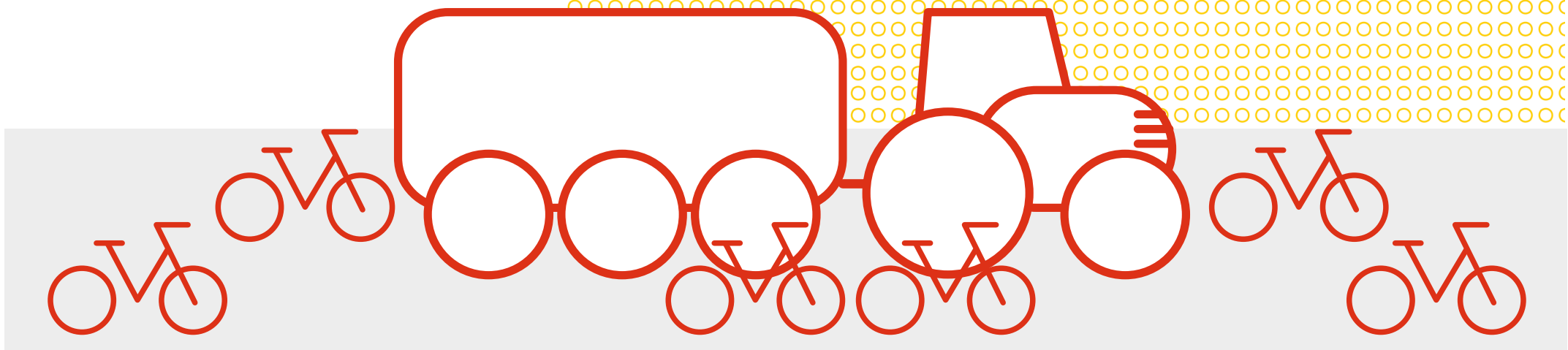
HOE BLIJF JE UIT DE DODE HOEK?

Veiligheid is belangrijker dan voorrang! Als kwetsbare weggebruiker ben je kansloos tegen een landbouwmachine.

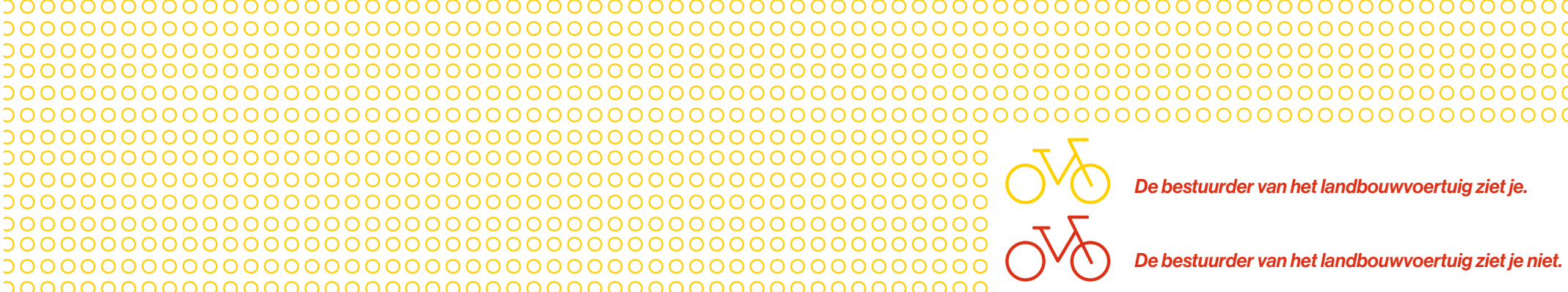
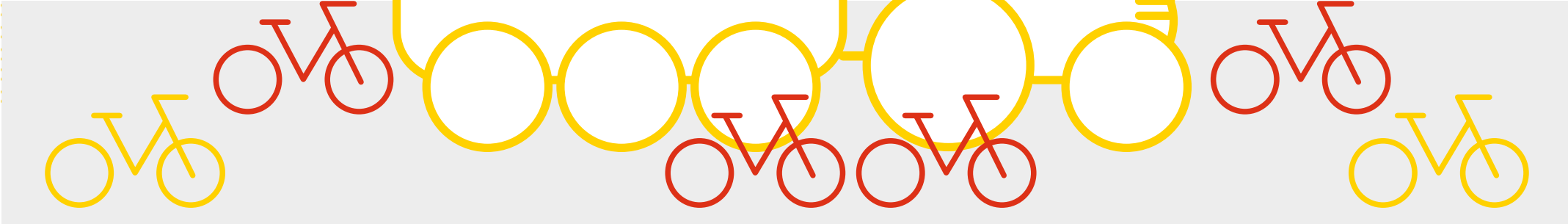
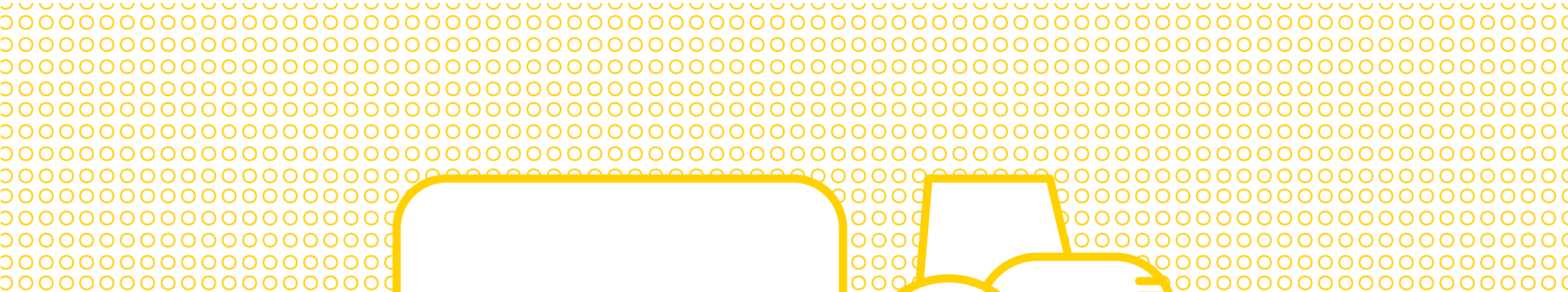
- Zet je nooit **vlak voor of naast de cabine** van een landbouwmachine.
- **Fiets of wacht aan een kruispunt niet naast** de laadbak of oplegger van een landbouwvoertuig.
- Ga **nooit achter de laadbak of oplegger** van een landbouwvoertuig staan.
- Blijf altijd **minimum 3 meter rechts achter** een landbouwvoertuig als die aan een kruispunt vertraagt of staat te wachten voor het rode licht.
- **Zet je ver genoeg naar voor** in het opstelvak voor fietsers als je als eerste aan een kruispunt komt.
- Komt er nadien een landbouwvoertuig in jouw buurt staan, maak dan altijd **oogcontact met de bestuurder** om zeker te zijn dat hij je gezien heeft, **geef elkaar een duidelijk teken** voor je een manoeuvre uitvoert.
- **Maak altijd oogcontact** met de bestuurder van een landbouwvoertuig **aan een zebrapad. Geef elkaar een teken voor je oversteekt.**
- **Laat een landbouwmachine altijd voorgaan of stop als hij een rotonde wil verlaten** of oprijden. Als fietser zit je bijna altijd in de dode hoek op een rotonde.

DODE HOEK SITUATIES

*In welke van de getekende situaties
ziet de bestuurder van het landbouwvoertuig
de fietser?*

De bestuurder van het landbouwvoertuig ziet je.

De bestuurder van het landbouwvoertuig ziet je niet.

WAT KAN JE BEST DOEN?

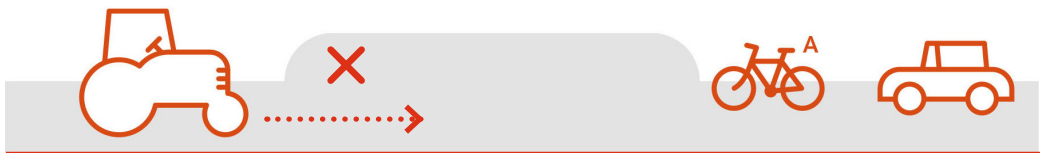
In alle situaties is het best om goed oogcontact te maken met de bestuurder van het landbouwvoertuig, zo weet je dat hij/zij jou heeft gezien.

In de fiches krijgen de kinderen 5 situaties. Overloop de situaties. De kinderen bedenken voor elke situatie wat de beste oplossing is, om in een bepaalde situatie als fietser te doen.

TIP

Om deze situaties zo realistisch mogelijk te beoordelen, kan je ze nabootsen in de klas. Gebruik speelgoedvoertuigen en tape om de weg na te bootsen.

SITUATIE 1 Je (A) fietst op een landbouwweg. Achter jou rijdt een auto. Een tractor komt jouw richting uit. Waar ga je staan om de tractor door te laten?

SITUATIE 2 Je (A) fietst op een landbouwweg (bijna aan T-kruispunt). Een tractor komt in jouw richting gereden en wil rechts afslaan. Aan de tractor hangt een ploeg. Wat doe je? Waar ga je staan?

SITUATIE 3 Je (A) fietst op een landbouwweg. Achter jou rijdt er een tractor, die stilaan dichterbij komt. Wat doe je best?

- Ik blijf gewoon verder rijden. De tractor moet achter me blijven en zijn snelheid aanpassen.
- Ik blijf goed in het zicht van de vrachtwagen verder fietsen maar ga aan de kant staan van zodra ik een veilige plek heb gevonden, bijvoorbeeld op een oprit, in een zijweg...
- Ik ga uiterst rechts rijden en doe teken met de hand dat de tractor mij mag inhalen.

SITUATIE 4 Je (A) fietst een tractor tegemoet op een landbouwweg. Je ziet al van ver dat er een grote kar aanhangt. Wat doe je best?

- Ik ga in de berm staan om de tractor door te laten.
- Ik rijd gewoon verder maar hou uiterst rechts.
- Ik ga opzij staan in de zijstraat om de tractor door te laten.

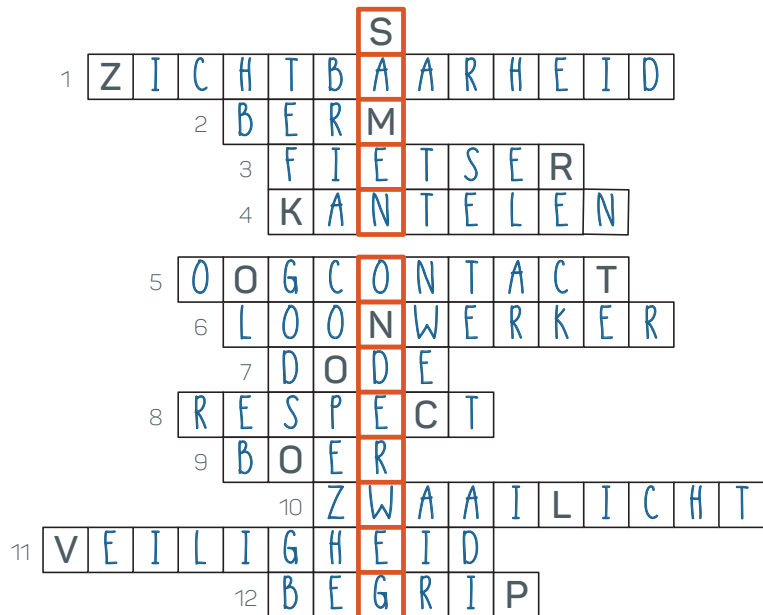
SITUATIE 5 Je (A) fietst op een landbouwweg langs een rij bomen. Een tractor met een maaimachine vooraan komt van het erf gereden en wil de rijbaan op komen. Wat doe je best?

- Ik heb voorrang en rijd gewoon verder.
- Ik rijd verder en ik bel om duidelijk te maken dat ik eraan kom.
- Ik stop omdat ik niet weet of de bestuurder me wel gezien heeft.

KRUISENDE WOORDEN

Oplossing

We willen je vragen om met je leerlingen de 3 onderstaande gouden regels te onderschrijven.

Bij de lesfiches vind je een printbare fiches die elke leerling kan ondertekenen op het einde van deze lessenreeks.

1.

ik blijf goed zichtbaar voor andere weggebruikers

2.

ik heb respect voor de andere weggebruikers

3.

ik begrijp waarom er ook andere gebruikers op de landbouwwegen zijn

Landbouw voertuigen

TRACTORWEETJES

maximale breedte:

2,55 m (tot 3 m indien 3 voorwaarden: 30 km/uur, weg hoeve/veld, geen uitstekende delen)

max. lengte:

met werktuig vooraan (3 m uitstekend), met werktuig achteraan tot 12 m (7 m uitstekend), met kar: 16,5 m, met oplegger: 18,5

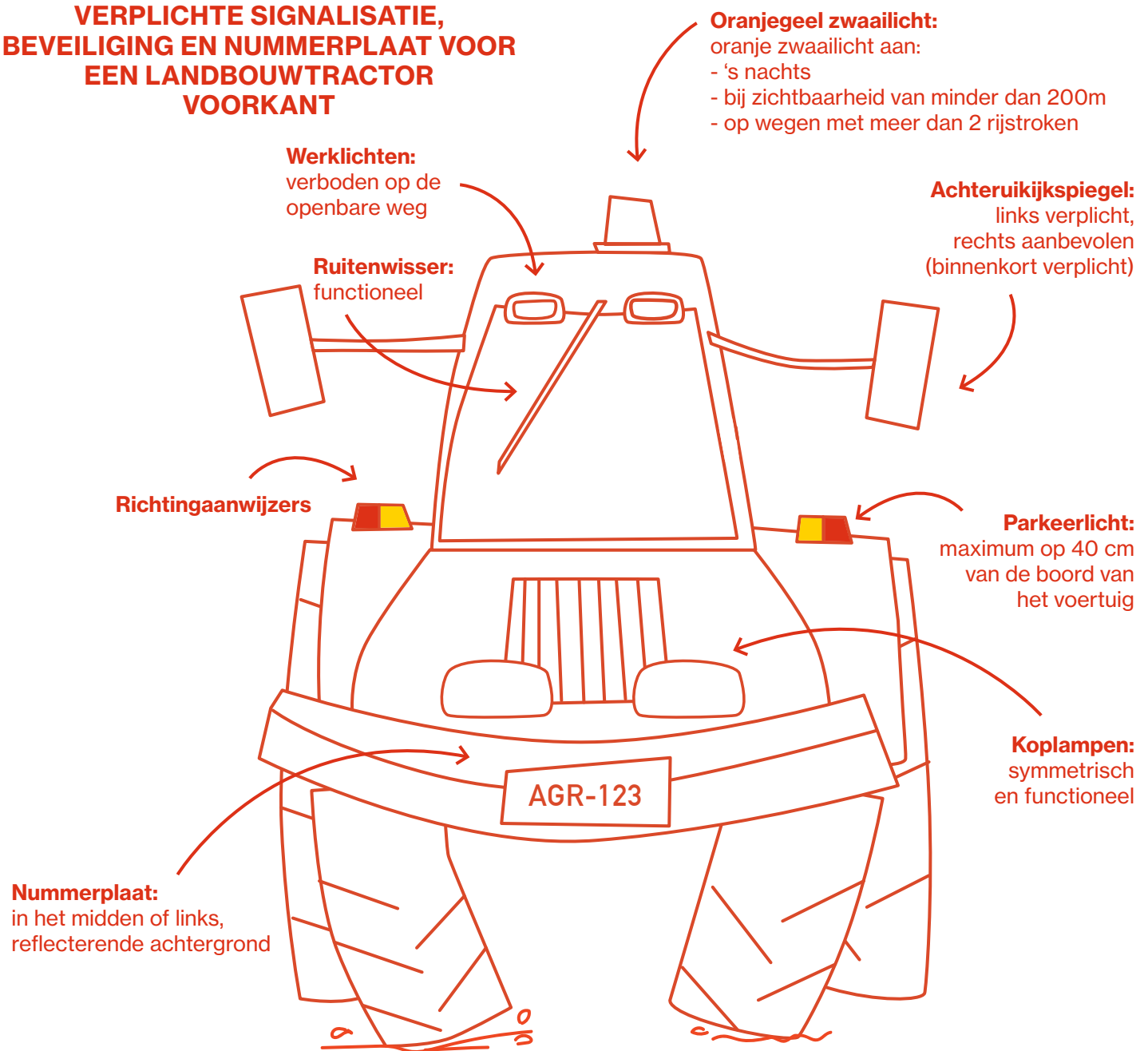
max. hoogte:

4 m

gemiddeld gewicht:

5 à 6000 kg (maximaal gewicht van te trekken kar: 20 000 kg)

VERPLICHTE SIGNALISATIE, BEVEILIGING EN NUMMERPLAAT VOOR EEN LANDBOUWTRACTOR VOORKANT

TRACTORWEETJES

veiligheidsvoorschriften:

zwaailamp, geluidshoorn, snelheidssticker, achteruitrij-alarm, dimlichten (voor), stadslichten (spatbord), richtingaanwijzers, remlichten, achterlichten, linkerbuitenspiegel, 2 tot 4 rode retroreflectoren (achter) max. snelheid: 30 km/uur op de landbouwweg, 40 op andere wegen bij een overschrijding van de maxima gelden andere regels, soms de regels voor uitzonderlijk vervoer

VERPLICHTE SIGNALISATIE, BEVEILIGING EN NUMMERPLAAT VOOR EEN LANDBOUWTRACTOR ACHTERKANT

Reflecterend bord 'trage voertuigen': niet verplicht; in het midden of links

Mistlamp achteraan: niet verplicht (mist, sneeuw, minder dan 100 m zichtbaarheid)

Rode achterlichten: maximaal op 40 cm van de boord van de tractor

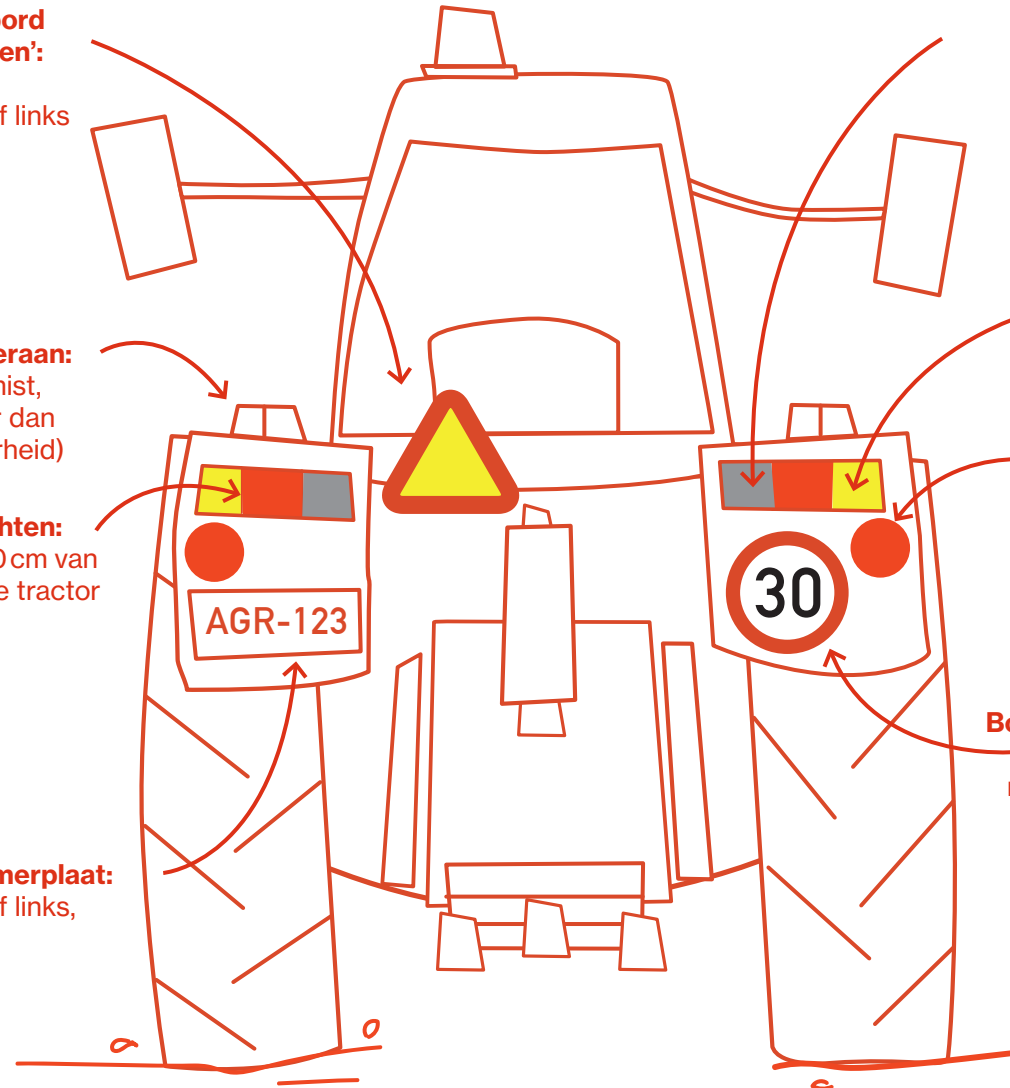
Originele nummerplaat: in het midden of links,

Stoplicht: verplicht als de maximumsnelheid meer dan 30 km/u bedraagt

Richtingaanwijzers

Reflectoren achteraan: niet driehoekig, maxima op 40 cm van de boord van het voertuig

Bord met maximale snelheid: rode reflecterende rand, rechts

Leestekst:

IS EEN BOER ZONDER TRACTOR ZOIETS ALS EEN RUITER ZONDER PAARD?

Een 70-tal jaar geleden had elke boer één of meerdere paarden die hem hielpen bij het werk op het land. Ze waren heel waardevol op de boerderij.

Maar toen kwam... de tractor. Een tractor is natuurlijk veel sneller en vooral krachtiger dan een paard!

De grote wielen van het “ding” zorgen er voor dat hij minder snel vast komt te zitten in de natte akker. Er komt extra tijd vrij voor de boer die geen rekening meer moet houden met voedertijden en rustperiodes. Op tijd en stond wat brandstof voor de tractor en die werkt desnoods dag en nacht.

Zijn er dan geen beperkingen aan de tractor? Natuurlijk wel. Ook een machine heeft grenzen. Hoe krachtig hij ook is, zijn trekkracht is niet oneindig. En daarin verschillen de tractoren erg van elkaar, afhankelijk van wat de landbouwer van zijn trekker verlangt. Landbouwers uit een streek met een zware kleibodem hebben een krachtiger tractor nodig dan een landbouwer uit een Zandstreek zoals de Kempen.

Die kracht wordt uitgedrukt in PK (paardekracht).

Al heel snel ontdekte men dat de tractor onze landbouwers een nog grotere dienst kon bewijzen. Naast het voorttrekken van machines kon hij ze ook in beweging brengen of aandrijven. Door een staaf, een aandrijfjas, op de motor

aan te sluiten kon men delen van de machines laten bewegen. Bij een kunstmeststrooier deed die aandrijfjas een pijp heen en weer bewegen waardoor de korrels werden weggeslingerd. Bij een grasmaaier doet de aandrijfjas dan weer messen ronddraaien. En dat is pas het begin. Bij de opraappers zorgt de aandrijfjas dat er ineens drie bewerkingen worden verricht: het stro oprapen, het samenpersen en vastbinden. De ingenieuze ontwikkelingen gaan steeds maar verder. Ook vooraan op de tractor kan de boer nu allerlei gereedschap monteren en bewegen dank zij de sterke motor van de tractor.

Maar met een tractor werken is niet vrij van gevaar. Als de zware vrachten achter de tractor niet goed gestapeld worden kan het wel eens voorkomen dat de tractor kantelt. Ook de draaiende delen kunnen gevaarlijk zijn. Je leest wel eens in de krant dat iemand met zijn kleren of zijn handen tussen die draaiende delen terechtgekomen is. Toch proberen de tractorbouwers die delen zoveel mogelijk af te schermen. Maar soms loopt het nog wel eens fout...

Om de bestuurder bij het kantelen te beschermen zijn de tractoren uitgerust met een stevige cabine. Diezelfde cabine beschermt de landbouwer ook tegen regen, koude en stof. Wist je dat er zelfs tractoren zijn met airconditioning die steeds voor een aangename temperatuur in de cabine zorgt!

Een landbouwer brengt heel wat uren door in zijn tractor. Begrijpelijk dus dat men de tractoren steeds comfortabeler maakt. Denk daarbij maar aan de goed verende stoel met een degelijke rugleuning om de rug van de boer te beschermen. Niet zelden vind je ook een goede muziekinstallatie in de cabine.

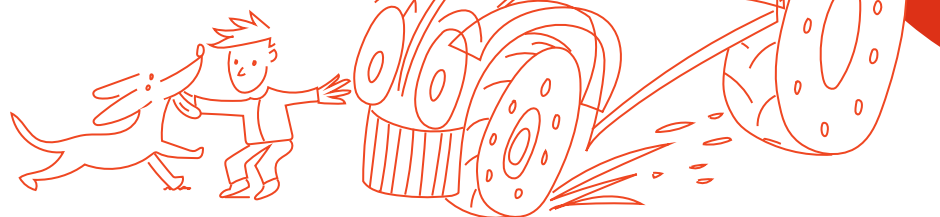
Maar het allernieuwste is toch de gps-techniek. Uiteraard is deze iets ingewikkelder als die van in onze auto. Toch kopen tegenwoordig vele landbouwers, vooral die met veel grond, deze behoorlijk dure gps-navigatiesystemen voor in de tractor. Uiteindelijk verdienen ze dit na enkele jaren terug. Zo zal de tractor mooie, rechte rijen en minder overlappingsen maken.

Daardoor worden er minder zaden, mest- of sproeistoffen gebruikt. De tractor verbruikt ook minder brandstof en klaart de job in minder tijd. Zo slijt de tractor minder vlug en is er minder onderhoud nodig. Sommige boeren hebben zelfs een handenvrije bediening. Men heeft er zelfs een mooi woord voor: 'precisielandbouw'.

Als je dit allemaal gelezen hebt, begrijp je wel dat de meeste landbouwers hun tractor koesteren als een kostbaar bezit. Zo'n nuttig en vaak duur stuk gereedschap laat je toch niet aan zijn lot over.

Na een zware werkperiode neemt de akkerbouwer in de winter de tijd om zijn "paradepaardje" eens flink te vertroetelen.

Alle slijk en vuil wordt verwijderd om roesten te voorkomen. Olie wordt vervast en de draaiende delen worden eens goed ingevet. En dan mag de tractor een tijdje van een welverdiende rust genieten in een loods, goed beschermd tegen weer en wind. Klaar voor alweer een volgende karwei.

HOFFELIJKHEIDS-SKETCH

Laat de leerlingen een 'act' bedenken waarin de onderstaande tips voor hoffelijkheid aan bod komen. Dit kan een sketch zijn maar het mag bv ook een rap of gedicht worden.

10 TIPS

- 1 Ik blijf heel het traject geconcentreerd.
- 2 Ik blijf altijd kalm, zeker in gevaarlijke verkeerssituaties.
- 3 Ik geef voorrang met de glimlach en bedank met een hoffelijk gebaar.
- 4 Ik respecteer alle weggebruikers.
- 5 Ik ben niet ongedurig en verras mijn medeweggebruikers niet met mijn bel.
- 6 Ik parkeer mij niet op plaatsen waar ik in de weg sta.
- 7 Ik rijd niet wanneer ik draaiërig of te ziek ben.
- 8 Ik gebruik geen mobieltje op de fiets en zet geen oortjes op.
- 9 Ik waak over de goede staat van mijn fiets, voor de veiligheid van iedereen maar vooral mezelf.
- 10 Ik neem mijn verantwoordelijkheid achter het stuur en respecteer het milieu.

TINKERLAB

Maak een Tinker Lab aan:

Je verzamelt dozen en kisten vol materialen die je leerlingen inspireren om een nieuwe landbouwmachine in elkaar te knutselen.

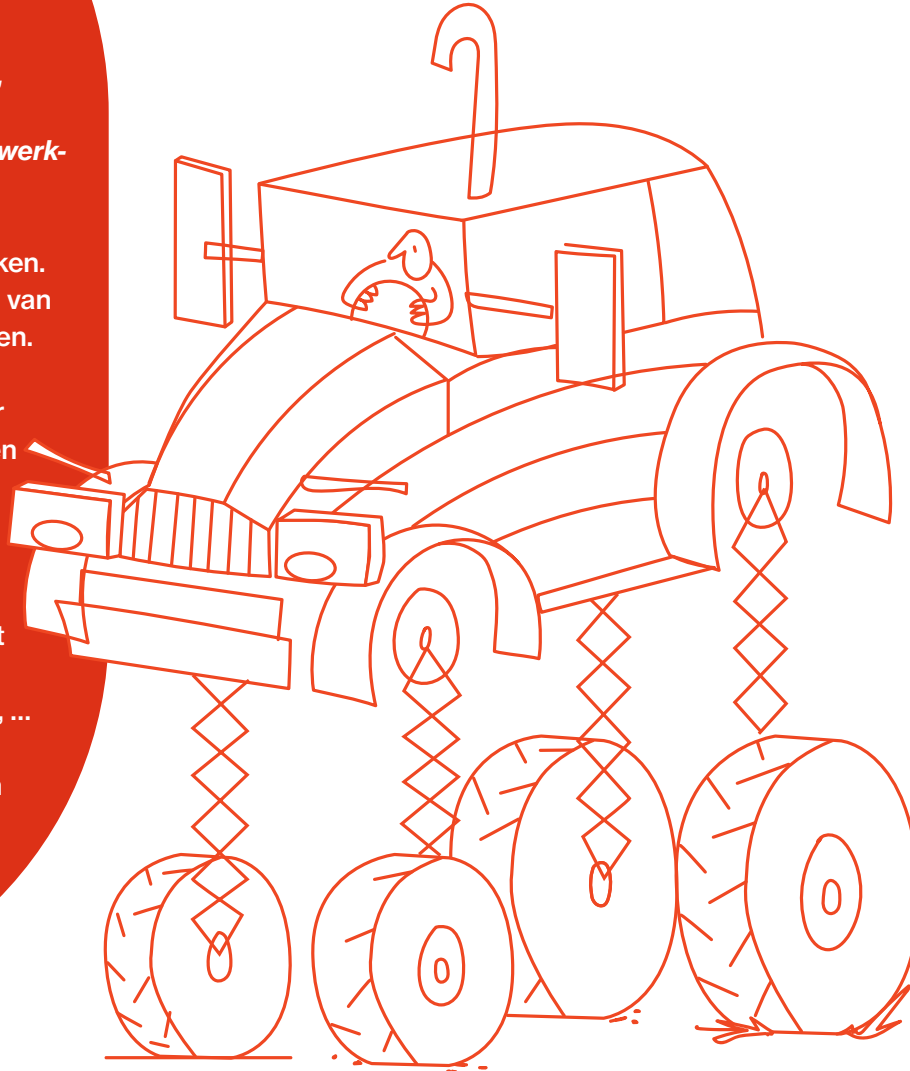
Denk aan: kartonnen en plastic (afval)dozen, allerlei soorten papier, eventueel hout, kippengaas, lege (plastic) flessen, nagels, vijzen, werktuigen, scharen, lijmpistool, stickers, ...

Wil je echt groot gaan dan kan je ook buiten werken. Je bepaalt zelf een beetje de grootte en de aard van de werken door het soort aanbod van materialen.

Stal alle materialen uit op tafels en zorg voor werkplekken op de grond. De kinderen werken individueel of in groep.

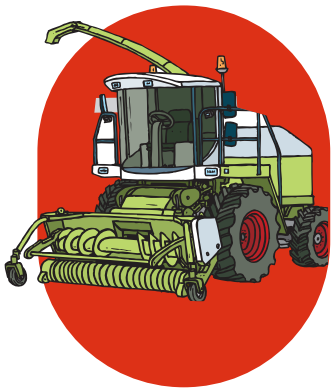
Opdracht:

Wees een innovator van een nieuw soort land- of tuinbouwmachine. Bedenk eerst wat de machine juist moet doen: zaaien, planten, oogsten, knippen, vorm geven, ... en over welke teelt of product gaat het? Met welke snufjes rust je het voertuig uit om het de bestuurder zo aangenaam mogelijk te maken?

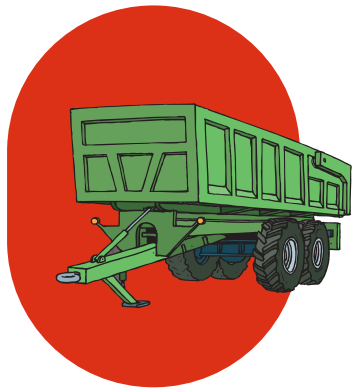
**WELKE LANDBOUWMACHINES
KAN JE TEGENKOMEN
OP DE LANDBOUWWEGEN?**

*Bekijk samen de invul fiches met verschillende landbouwvoertuigen.
De kinderen bedenken de naam en functie (=wat de machine juist doet)
en zetten een kruisje in de vakjes indien van toepassing.
Overloop samen de resultaten. Kennen de kinderen deze machines
of gebruiken ze hun fantasie?*

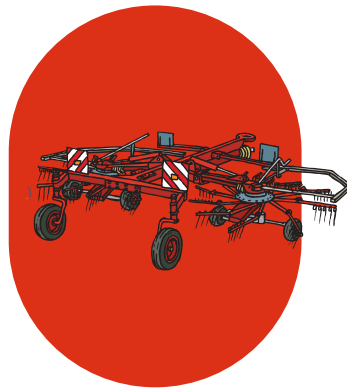
maishakselaar
de maïs oogsten als snijmaïs
om in te kuilen

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

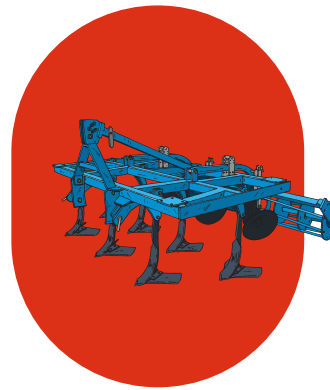
kipwagen-kipper-laadwagen
dient om de oogst zoals graan,
aardappelen, wortelen, ...
te vervoeren

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

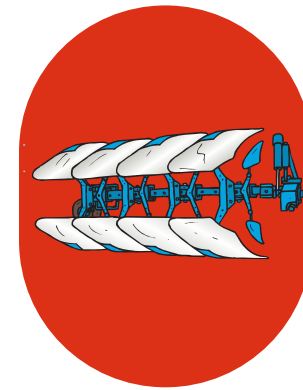
hark of rugger
legt het gedroogd gras op
lijnen zodat de balenpersers
het hooi makkelijk in balen
kan persen

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

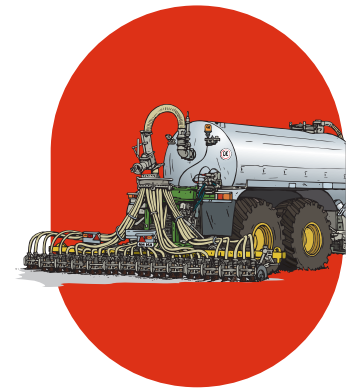
culter - cultivator - tand-eg
maakt de grond los en
bestrijdt onkruid

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

kerende ploeg
snijdt de grond los en keert
de onderste laag naar boven

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

mestinjecteur - zodenbemester
injecteert vloeibare mest
(drijfmest) in de grond

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

Seizoenen in de landbouw

VOORJAAR

(februari), maart, april

De boer maakt het land klaar voor het nieuwe groeiseizoen.

De boer ploegt, egt en bemest zijn land. Zaden gaan in de grond en aardappelen gepoot.

Ook bestrijdt de akkerbouwer in het voorjaar onkruid en de ziekten en plagen die zijn planten belagen. In de zomer- maanden gaat hij daarmee door. Sommige gewassen geeft hij tijdens het groeiseizoen nog wat extra mest.

ZOMER

mei tot augustus

De boer beregent het land en de eerste oogst wordt binnengehaald.

In juli begint de vroegste oogst. De akker wordt na de oogst opnieuw bemest en geploegd.

In augustus worden weer andere groenten geoogst. Het is ook de maand dat winterkoolzaad wordt gezaaid.

HERFST

september, oktober, november

De boer oogst. Na de oogst maakt de boer de akker winterklaar.

In september/oktober wordt er ook volop geoogst.

Na de oogst ploegt de akkerbouwer de grond. Nadat hij daarna eerst zijn akker geëgd heeft, zaait hij bijvoorbeeld wintergraan, graszaad en koolzaad. Dat gebeurt in oktober/november.

In de late herfst maakt de akkerbouwer ook de sloot en de slootkanten schoon. Hij haalt de waterplanten weg en baggert de sloot uit, zodat in de winter het water goed weg kan. Ook spuit hij de drainagebuizen in zijn akker goed door. De akkerbouwer voorkomt zo dat de akker te drassig kan worden, waardoor hij niet goed met zijn machines op het land kan. De drainagebuizen voeren het overtollige water af naar een nabijgelegen sloot.

WINTER

december, januari

De boer onderhoudt de machines en doet administratieve taken.

In december worden de laatste oogsten binnengehaald.

De winter is ook de tijd om machines een onderhoudsbeurt te geven, opgeslagen aardappelen en uien te sorteren, de boekhouding bij te werken en het bouwplan voor het volgende jaar te maken.

Eind december moet ook het zaad voor het volgende jaar al weer besteld worden. Het schoonmaken en opruimen van de schuren en loodsen is ook een winterkarwei.

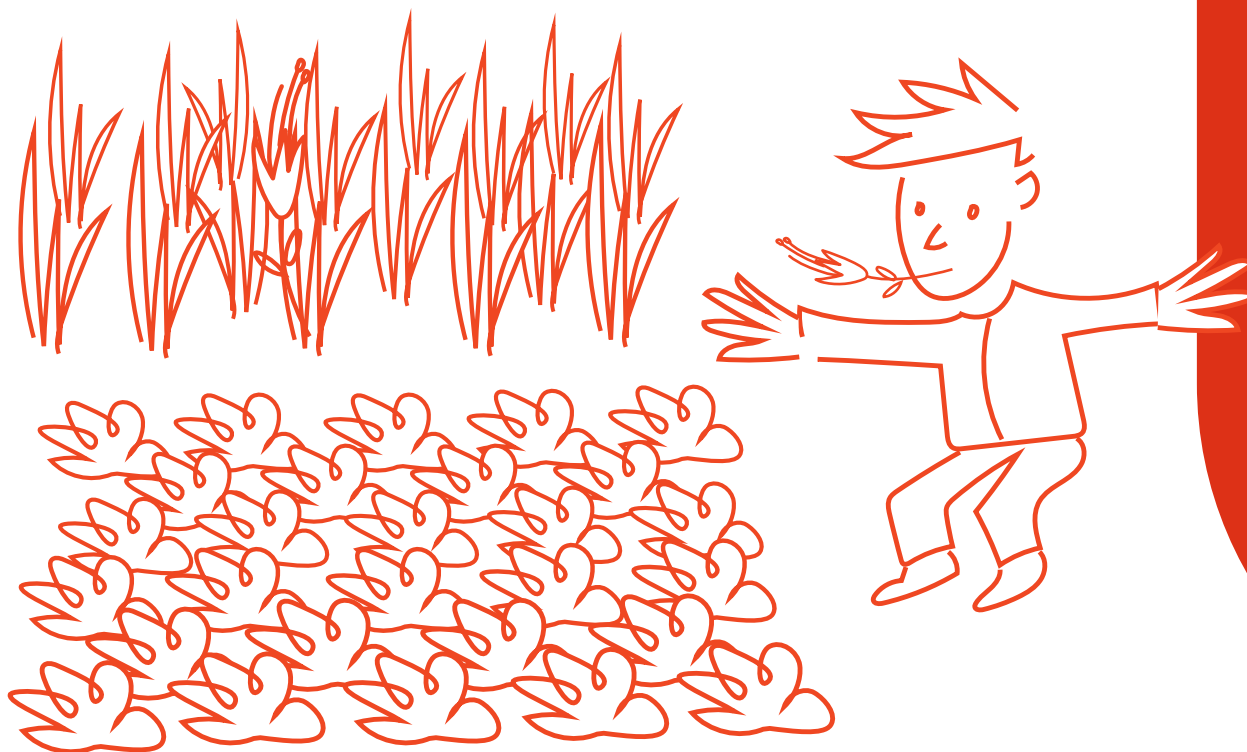
SEIZOENSDRUKTE

Een landbouwer is het hele jaar door in de weer.

Elk seizoen staan er andere taken te wachten. Overloop samen met de kinderen wat de landbouwer allemaal doet.

Elke seizoen brengt ook een ander soort verkeer op de landbouwwegen. Laat de kinderen de fiche van de seizoenen aanvullen.

Per seizoen tekenen of schrijven ze welke voertuigen er allemaal op de landbouwwegen passeren.

SCHOOLTUIN

Maak een schooltuin.

Heb je een stukje grond dat je hiervoor kan gebruiken? Als dat niet zo is, kan je gebruik maken van moestuinbakken.

Wat willen jullie zaaien?

Kruiden, bloemen en/of groenten?

Vraag de kinderen of ze zaden mee kunnen brengen van thuis of vraag het lerarenkorps om hulp.

WIE DOET WAT?

Hoe zien de seizoenen van de schooltuin eruit?

Wat doe jij aan voorbereiding? Wanneer zaai je?

Wanneer oogst je? Maak een overzicht.

Koppel dit overzicht aan de verschillende landbouwvoertuigen.

Geef elk kind de verantwoordelijkheid over de tuin.

Wat doen jullie met de tuin tijdens de vakantie?

Op deze website vind je

*een uitgebreide groenten-seizoenskalender:
www.lekkervanbijons.be/producten/groenten/seizoenskalender-groenten*

Lesfiches

WAT KAN JE BEST DOEN?

*In alle situaties is het best om goed oogcontact te maken met de bestuurder van het landbouwvoertuig, zo weet je dat hij/zij jou heeft gezien
Maar wat doe je in onderstaande situaties nog meer. Duid met een kruisje aan op de tekening of in het gele vakje.*

SITUATIE 1 Je (A) fietst op een landbouwweg. Achter jou rijdt een auto. Een tractor komt jouw richting uit. Waar ga je staan om de tractor door te laten?

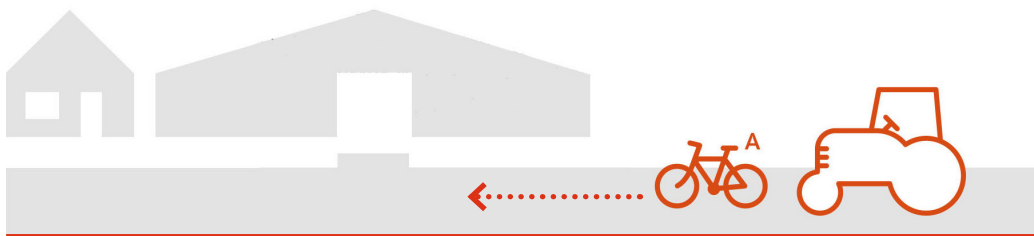

SITUATIE 2 Je (A) fietst op een landbouwweg (bijna aan T-kruispunt). Een tractor komt in jouw richting gereden en wil rechts afslaan. Aan de tractor hangt een ploeg. Wat doe je? Waar ga je staan?

SITUATIE 3 Je (A) fietst op een landbouwweg. Achter jou rijdt er een tractor, die stilaan dichterbij komt. Wat doe je best?

- Ik blijf gewoon verder rijden. De tractor moet achter me blijven en zijn snelheid aanpassen.
- Ik blijf goed in het zicht van de vrachtwagen verder fietsen maar ga aan de kant staan van zodra ik een veilige plek heb gevonden, bijvoorbeeld op een oprit, in een zijweg...
- Ik ga uiterst rechts rijden en doe teken met de hand dat de tractor mij mag inhalen.

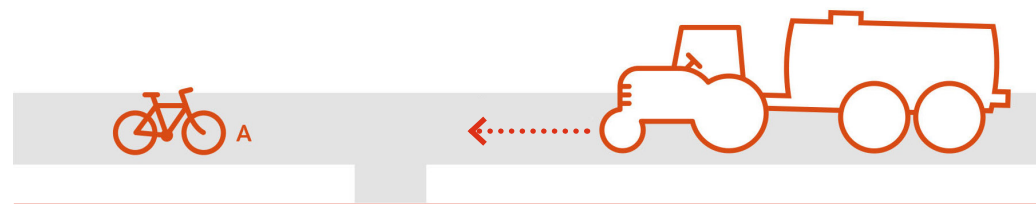

OPGELET!

*blijf uit de dode hoek,
bij twijfel blijf dan op voldoende
afstand rechts achter
het landbouwvoertuig,
haal nooit aan de rechterkant
van de tractor in.*

SITUATIE 4 Je (A) fietst een tractor tegemoet op een landbouwweg. Je ziet al van ver dat er een grote kar aanhangt. Wat doe je best?

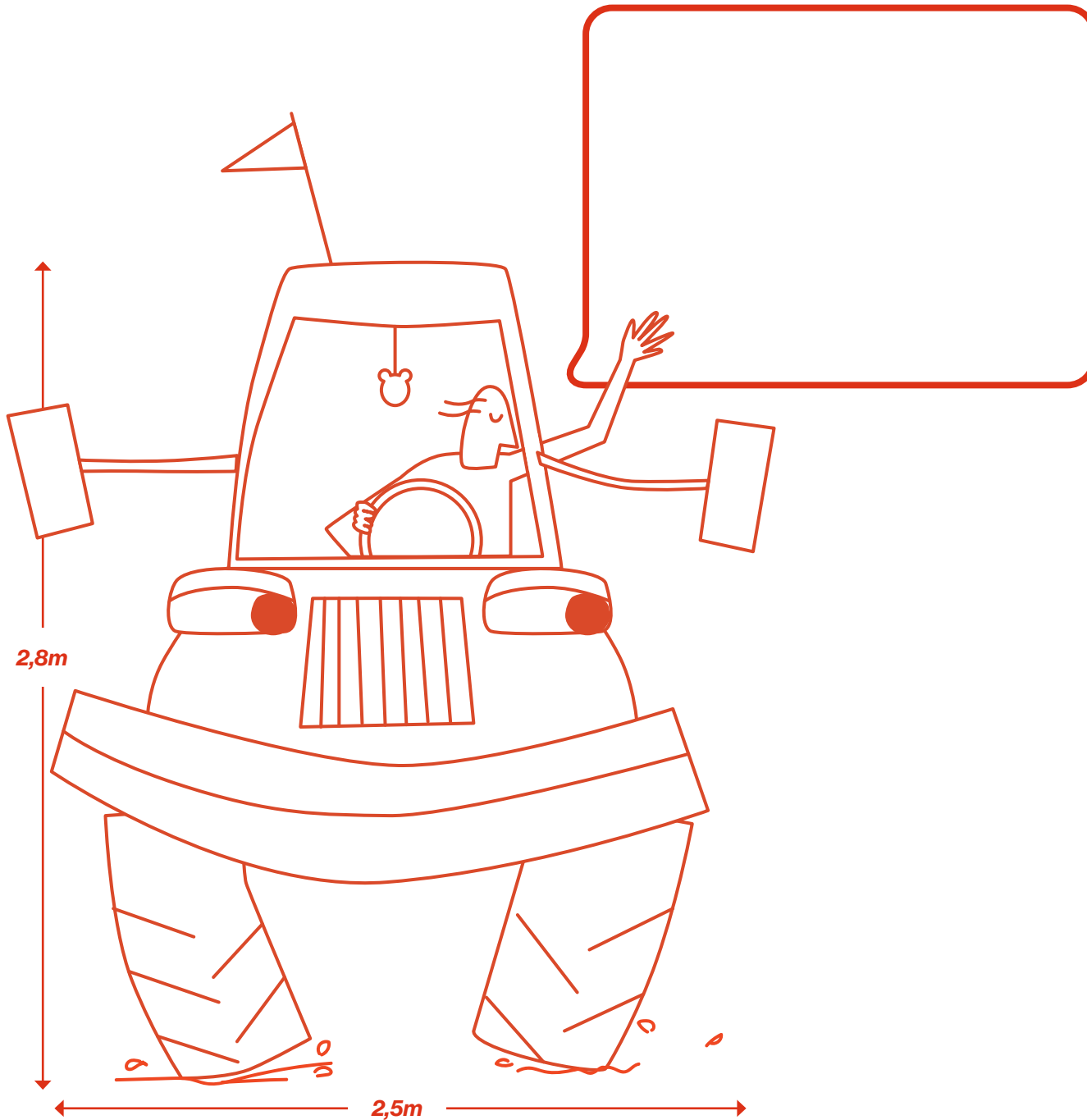
- Ik ga in de berm staan om de tractor door te laten.
- Ik rijd gewoon verder maar hou uiterst rechts.
- Ik ga opzij staan in de zijstraat om de tractor door te laten.

SITUATIE 5 Je (A) fietst op een landbouwweg langs een rij bomen. Een tractor met een maaimachine vooraan komt van het erf gereden en wil de rijbaan op komen. Wat doe je best?

- Ik heb voorrang en rijd gewoon verder.
- Ik rijd verder en ik bel om duidelijk te maken dat ik eraan kom.
- Ik stop omdat ik niet weet of de bestuurder me wel gezien heeft.

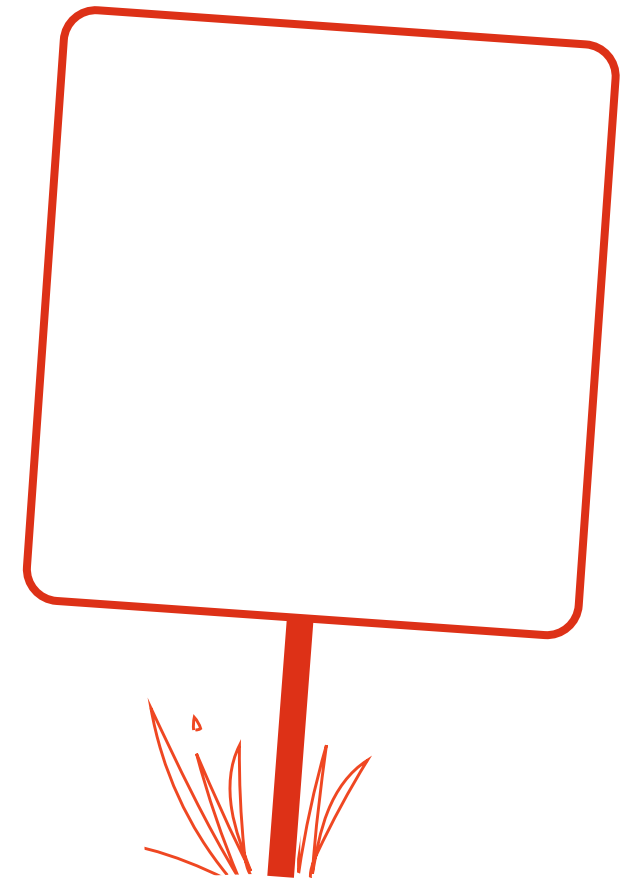

DE TRACTOR OF TREKKER

Opdrachten bij deze tekening

- Kleur de tractor.
- Teken een zwaailicht op de tractor (op de juiste plaats).
- Teken jezelf in de juiste verhouding naast de tractor.
- Kleur jezelf in zodat je zichtbaar wordt in het verkeer.
- De boer zegt iets tegen jou. Wat zegt hij?
- Wil jij iets terug zeggen? Zet dan een tekstballon bij jezelf.
- Teken en kleur wat er op het verkeersbord F99C moet staan. (hieronder)

DE GOUDEN REGELS

Omschrijf in je eigen woorden op basis van de drie kernwoorden de 3 gouden regels

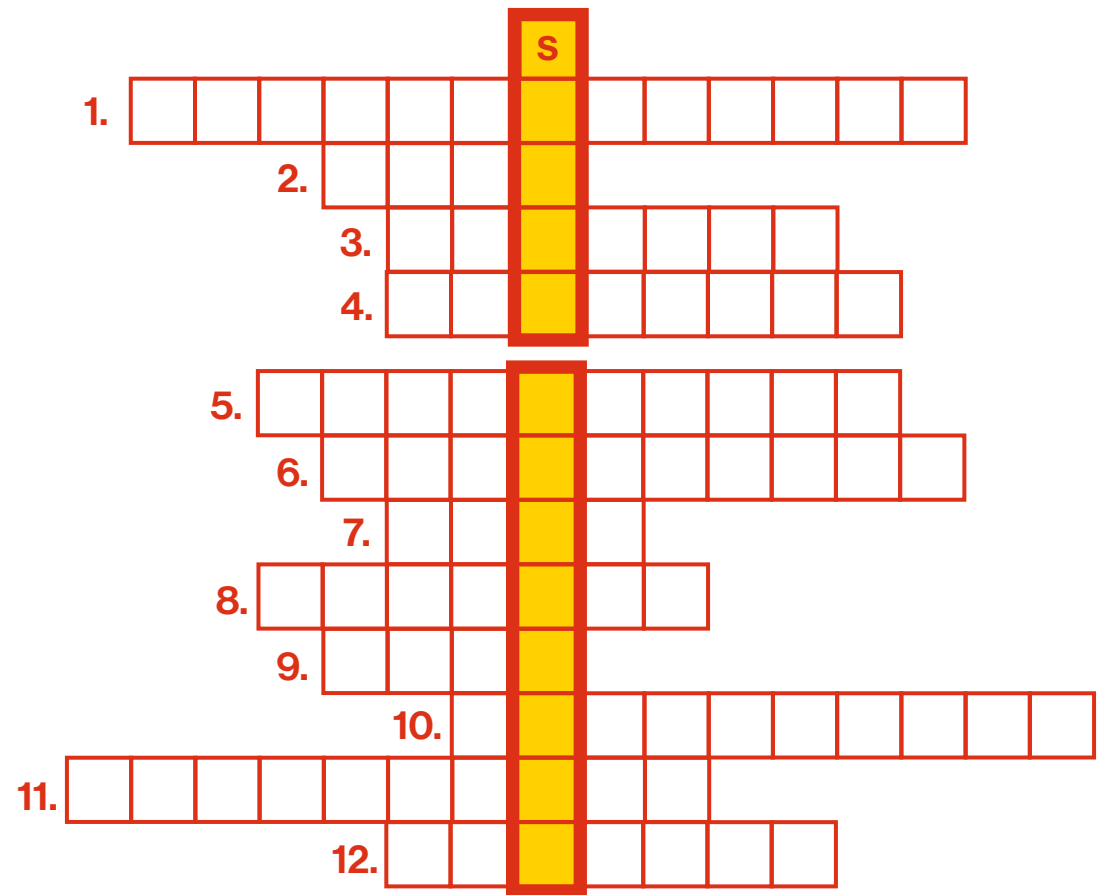
Zichtbaarheid .....

Respect .....

Begrip .....

BEDENK EEN SLOGAN:

Een slogan moet 'blijven hangen'. Hij moet kort en krachtig zijn. Bedenk een slogan die de boodschap van 'Samen Onderweg' kan overbrengen. Zet in mooie letters en kleuren.

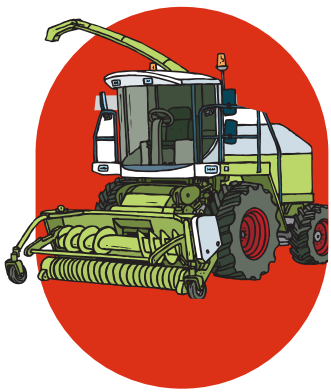

KRUISENDE WOORDEN

Welke woorden komen er in de gekleurde vakjes te staan?

1. Gouden regel nr 1 gaat over?
2. Opgepast! Zachte ...
3. Rollende weggebruiker
4. Ook de tractor is kwetsbaar: hij kan makkelijk ...
5. Welk contact is belangrijk bij weggebruikers die elkaar kruisen?
6. Rijdt met vele soorten en grote landbouwmachines
7. Voor welke hoek met je oppassen in het verkeer?
8. Gouden regel nr 2 gaat over?
9. Landbouwer
10. Verplichte signalisatie bovenop de tractor
11. Iedereen werkt mee aan ... in het verkeer!
12. Gouden regel nr 3 gaat over?

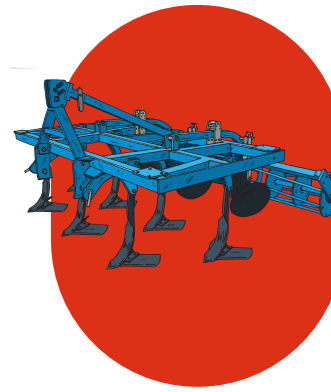

naam

functie

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

naam

functie

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

naam

functie

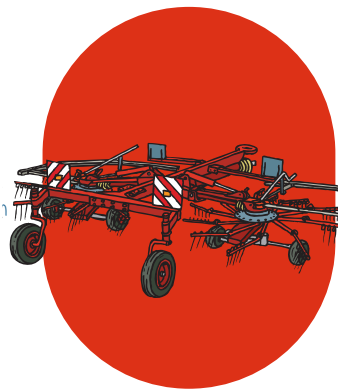
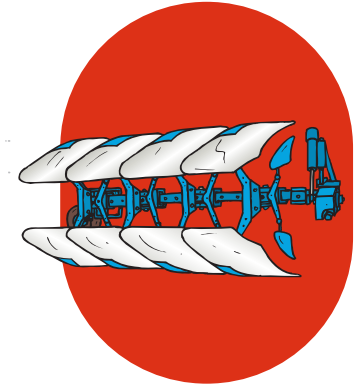
- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

naam

functie

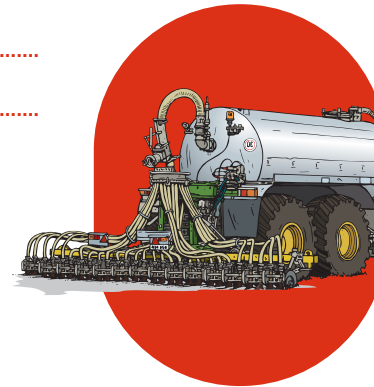
- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

naam

functie

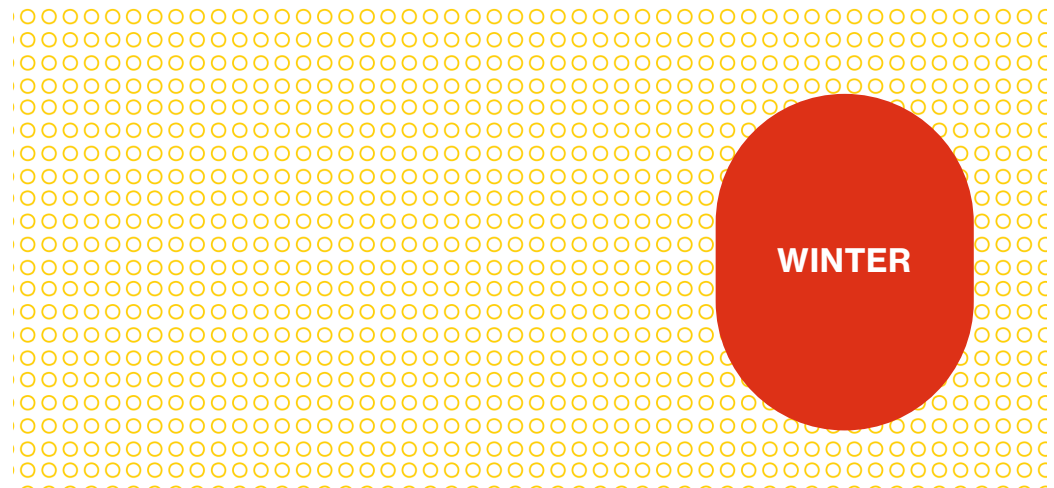
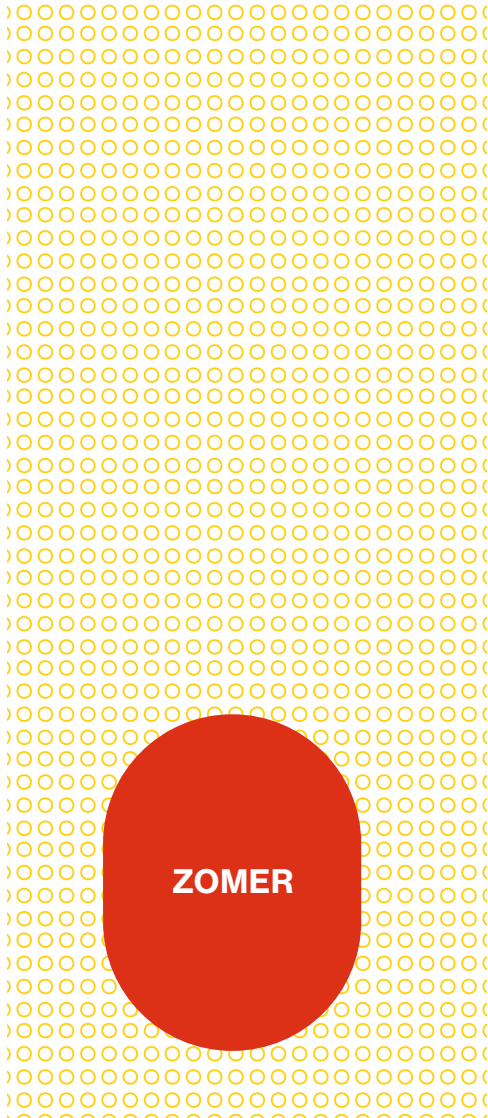
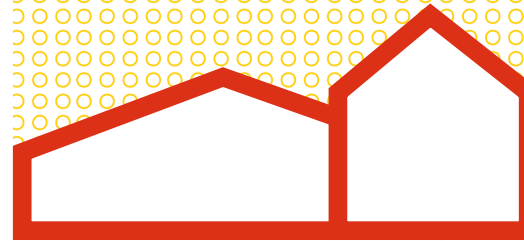
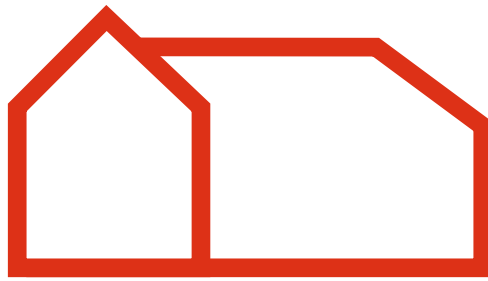
- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

naam

functie

- wordt voor aangekoppeld
- wordt achter aangekoppeld
- wordt aangedreven
- is zelfrijdend

3 GOUDEN REGELS OP DE LANDBOUWWEGEN

Ik, ...,
leef deze drie gouden regels na
op de landbouwwegen:

1.

ik blijf goed zichtbaar voor
andere weggebruikers

2.

ik heb respect voor de andere weggebruikers

3.

ik begrijp waarom er ook andere gebruikers
op de landbouwwegen zijn

Handtekening en datum